

henlede hans Opmærksomhed paa, at Marts-Ministeriets Udkast foreslog en Valgperiode af 4 Aar for Folketinget og af 8 Aar for Landstinget, men man fræveg det, fordi man her i Folketinget under Forhandlingerne gjorde opmærksom paa, at det ikke var heldigt, at Perioderne paa den Maade delvis faldt sammen, saa at Folketingsvalg kunde falde sammen paa Landstingsvalg, og Regeringen erklærede derefter, at den tillagde disse Argumenter saa megen Vægt, at den fræveg Bestemmelsen og gik til den 3-aarige Valgperiode for Folketinget. Det er noget andet, jeg for mit Vedkommende lægger Vægten paa, nemlig at Deltagelsen i Lovgivningsarbejdet ikke bør forringes. Efter vort Partis Opfattelse bør den tværtimod forøges. Derfor stillede vi Forslag om Folkeafstemning og ser med Tilfredshed, at Socialdemokraterne har benyttet vort Forslag som Grundlag for deres Grundlovsforslag. Naar vi har foreslaaet Folkeafstemning indført, var det væsentligst for at skabe en Hindring for Forlig, altsaa en kontrollerende Institution, saa Vælgerne fik Ret til, saafremt vi vedtog Love herinde, som ikke svarede til deres Ønsker, naar de i stort Tal samlede sig derom, at kræve direkte Afstemning, hvor de ved Ja eller Nej kunde bestemme, om Loven skulde træde i Kraft. En saadan Bestemmelse vilde ikke under den foreslaaede Forfatning være saa nødvendig, om end nyttig efter vor Opfattelse, men derimod kunde Folkeafstemningen benyttes som fremadrivende Kraft, som afgørende et Lovgivningsspørgsmaal, naar der er Uenighed mellem de to Ting, altsaa som supplerende Opløsningsretten. I den engelske Forfatning er der jo tillagt Overhuset et suspensivt Veto, men hele Afgørelsen er dog i Virkeligheden i Underhusets Haand. Jeg tror, at man, hvis man ordnede sig saaledes, at det Lovgivningsarbejde, som Folketinget nogle Gange havde udtalt sig for uden at opnaa Landstingets Tilslutning, af Folketinget kunde indankes til direkte Afstemning, saa at det derefter, hvis Kongens Stadfæstelse paafulgte, blev Lov, kaldte paa særegen Maade Folket til Deltagelse i det politiske Liv; man bevirkede, at Landstingets Medvirkning i Lovgivningsarbejdet ingen Sinde udtædte til Modstand mod virkelig Folkevillie, og paa den anden Side opnaaede man, at Folketinget ikke kunde gøre Forsøg paa at opkaste sig til Herre over Lovgivningsarbejdet uden at vide Befolkningen bag sig.

Med Hensyn til Finanslove og Tillægsbevillingslove har Konseilspræsidenten og Regeringen ment, at en Afgørelse var nød-

vendig. Her ønskes en Afgørelse i den forenede Rigsdag, som ellers i vor Grundlov spiller en meget tilbagetrukket Rolle. En saadan Afgørelse af Uoverensstemmelserne betragter jeg hverken som nødvendig eller ønskelig. Den historiske Udvikling, der har fastslaaet Folketingets overvejende Indflydelse paa Finansloven og derigennem bestemt dets politiske Stilling, finder vi ingen Grund til at fravige. Derimod har vi intet imod, at man i § 25 fastslaaer Venstres historiske Opfattelse af de provisoriske Love og derved endnu en Gang fordømmer Statskupet. Udviklingen har gjort det grundigt, saa grundigt, at Gentagelsen er utænkelig, men at man i en ny demokratisk Grundlov rejser et Mindesmærke over Forfatningskampen, er en smuk symbolsk Handling. Kun vil jeg gøre opmærksom paa, at kun hvis det tilføjes, at provisoriske Love skal forelægges først i Folketinget paa samme Maade som Finanslovsforslaget, kan man virkelig hindre noget lignende som det, der passerede i Firserne. I den foreliggende Form er Bestemmelsen ikke tilstrækkelig mod Lovbrud, som opererer med Fortolkninger, men som Symbol erkender jeg, at Bestemmelsen er fyldestgørende.

Altsaa, det foreliggende Forslag er ikke radikalt, men det er efter vor Opfattelse brugeligt, ogsaa fordi der med de Ændringer, vi har antydet, vil tilvejebringes en redelig Forfatning i Modsætning til den, vi nu arbejder under. Paa en saadan Forfatnings Grund vil alle Partier kunne mødes i aaben Forhandling og til klar Afgørelse, og jeg tror ikke, Højre finder sig selv, for det kommer ned paa samme Grund som alle andre Partier her i Laadet. Af disse Aarsager agter vi at give Forfatningsarbejdet paa Forslagets Grund vor fulde Støtte. Et æret Medlem af dette Ting, som har valgt at gøre sig tavs her i Salen, men andetsteds er desmere veltalende, har sagt, at det modsatte vilde finde Sted. Jeg antager, at det vil glæde det ærede Medlem, at han atter denne Gang har set fejl. I Forfatningsforslaget og Konseilspræsidentens Tale ser vi en Erklæring om, at Grundlovs-sagen ønskes løst til venstre, med Forstaaelse af, at den kun med et mægtigt Flertal repræsenterende alle de 3 Partiers Stemmer kan føres gennem Ildprøven, Landstingsopløsningen. Naar Højres Fører i Landstinget har erklæret, at denne Forfatningssag er et Slag i Ansigtet paa alle konservative Partier, kan jeg ikke undlade at erindre, at den samme Mand for 2 Aar siden i Karrebæksminde sagde, at med den nuværende Konseilspræsident i Spidsen saa